

Załącznik
do uchwały Nr XXXIV/250/13
Rady Gminy Damnica
z dnia 26 czerwca 2013 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2013 - 2015

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka adresatów programu	4
3. Diagnoza społeczna	4
4. Cele programu	8
5. Harmonogram realizacji programu	10
6. Monitorowanie programu	12
7. Zakończenie	12

1. Wstęp

Samorząd gminny odpowiada za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, a ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych programów wspierania rodziny. Działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Jednak nie wszystkie rodziny wypełniają swoje funkcje w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Trudności pojawiają się na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroby, wzrostu kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków, nieodpowiedzialność). Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie zarówno na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Organizując różnorodne formy wsparcia rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu

funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Damnica na lata 2011-2018;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Damnica na lata 2010 – 2015.

2. Charakterystyka adresatów programu

Program ukierunkowany jest głównie na rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych , a w szczególności:

- małoletnie matki, rodziny niepełne i wielodzietne;
- rodziny wychowujące dzieci w wieku 0 - 6 lat;
- rodziny zmagające się z trudnościami wychowania dzieci w okresie dojrzewania;
- rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia członka rodziny;
- rodziny bezrobotne, ubogie;
- rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (np. przemoc w rodzinie, uzależnienia).

3. Diagnoza społeczna

Na koniec 2012 roku Gminę Damnica zamieszkiwało 6 316 mieszkańców, w tym 1 421 dzieci i młodzieży w wieku 0 - 17 lat. Z opracowań statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku wynika, że na koniec grudnia 2012 r. w gminie Damnica zarejestrowanych było 561 osób bezrobotnych, w tym 278 długotrwale bezrobotnych i tylko 124 osoby miały prawo do zasiłku

dla bezrobotnych. Prawie wszystkie osoby bezrobotne, bo aż 479 znajdowały się w grupie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

Bardzo ważnym źródłem informacji na temat sytuacji rodzin z terenu gminy Damnica są opracowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące udzielanej pomocy materialnej, wypłacanych świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz z funduszu alimentacyjnego.

W 2012 r. łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania skorzystało 370 rodzin liczących 1149 osób (18% wszystkich mieszkańców gminy). Najczęstszymi powodami złej sytuacji materialnej i ubiegania się o pomoc w 2012 roku było bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Powody ubiegania się o pomoc przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Powody ubiegania się o pomoc w 2012 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	290	902
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	93	521
Bezrobocie	227	758
Niepełnosprawność	148	442
Długotrwała lub ciężka choroba	171	475
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	149	664
- rodziny niepełne	61	182
- rodziny wielodzietne	79	470
Przemoc w rodzinie	1	2
Alkoholizm	48	95
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	5
Zdarzenia losowe	5	8

Źródło: GOPS Damnica, sprawozdanie roczne MPiPS-03 za 2012r.

Przedstawione dane wskazują, że dominującym czynnikiem przyznania pomocy w 2012 roku było bezrobocie. Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia, uzależnienia decydują o wysokiej liczbie klientów pozostających bez pracy.

Równie wysoko w tej statystyce przedstawia się problem niepełnosprawności, długotrwałej choroby i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Na potrzeby opracowania Programu pracownicy socjalni GOPS pracujący w rejonach opiekuńczych przygotowali wykaz rodzin korzystających z pomocy i objętych szczególnym nadzorem w związku ze sprawowaniem obowiązków rodzicielskich. Na terenie gminy Damnica takich rodzin jest 26. Poniższa tabela przedstawia typy rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną na terenie gminy Damnica.

Tabela 2. Typy rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną w 2012 roku

Liczba osób w rodzinach	Typ rodziny niepełnej	Liczba rodzin
58	z 1 dzieckiem	29
60	z 2 dzieci	18
52	z 3 dzieci	12
12	4 i więcej dzieci	2

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie roczne MPiPS-03 za 2012 r.

Powyższe dane wskazują, że spośród rodzin niepełnych z pomocy społecznej w 2012 roku najczęściej korzystali rodzice wychowujący samotnie jedno lub dwoje dzieci.

Tabela 3. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłku rodzinnego na dzień 31.12.2012 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin
1.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny ogółem	374
1.1.	w tym : na 1 dziecko	137
1.2.	na 2 dzieci	141
1.3.	na 3 dzieci	60
1.4.	na 4 dzieci i więcej	36

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie rzeczowo-finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin za IV kwartał 2012 r.

Z powyższej tabeli wynika, że prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje najczęściej rodzinom wychowującym 1 lub 2 dzieci, mniej jest rodzin z 3, 4 i większą liczbą dzieci.

Tabela 4. Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12. 2012 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego ogółem	76
1.1.	z tego z 1 osobą uprawnioną	57
1.2.	z 2 osobami uprawnionymi	8
1.3.	z 3 osobami uprawnionymi	9
1.4.	z 4 i więcej osobami uprawnionymi	2

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2012r.

Należy pamiętać, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierają osoby spełniające określone w ustawie kryteria dochodowe w przypadku nie wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego przez rodzica. Brak jest możliwości ustalenia rzeczywistej liczby osób mających zasądzone alimenty na dzieci.

Inne formy pomocy rodzinie to:

- dodatki mieszkaniowe, z których korzystało 20 rodzin;
- stypendia socjalne dla uczniów, z których skorzystało 203 dzieci z rodzin niezamożnych z terenu gminy.

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku na koniec 2012 r., 15 dzieci z gminy Damnica umieszczonych było w pieczy zastępczej oraz 3 dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Niepokojącym sygnałem jest fakt, że tylko w 2012 r. 3 młode kobiety z naszej gminy pozostawiły w szpitalu swoje nowo narodzone dzieci, które trafiły do rodzin zastępczych i prowadzona jest procedura przekazania dzieci do adopcji.

Według informacji pracowników Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku największą szansę na adopcję mają noworodki i małe dzieci do około 6 roku życia, dzieci starsze trafiają do rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo- wychowawczych typu dom dziecka.

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych powinny być świetlice środowiskowe. Dzieci otoczone opieką wychowawców w godzinach popołudniowych powinny mieć zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu, a także gorący posiłek.

W gminie Damnica nie funkcjonuje obecnie ani jedna świetlica opiekuńczo- wychowawczych z programem socjoterapeutycznym. Funkcjonują natomiast 3 świetlice wiejskie, prowadzone przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Ponadto w budynku Centrum Edukacji

i Kultury w Damnicy funkcjonuje Ośrodek Kuratorski, w którym kuratorzy zawodowi zajmują się młodzieżą na mocy postanowień sądu.

4. Cele programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cel strategiczny 1: Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin	
Cel operacyjny : Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Systematyczne diagnozowanie warunków życia i potrzeb rodzin niezamożnych	✓ liczba wywiadów środowiskowych
Objęcie pomocą materialną i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	✓ formy pomocy ✓ liczba rodzin i osób objętych pomocą
Aktywizacja zawodowa rodzin dotkniętych długotrwałym bezrobociem	✓ liczba zawartych kontraktów socjalnych ✓ liczba osób, które wzięły udział w aktywizacji zawodowej
Objęcie dożywianiem uczniów z rodzin dysfunkcyjnych	✓ liczba dzieci korzystających z posiłku ✓ liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy Banku Żywności ✓ liczba rodzin korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności
Monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	✓ liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych monitorowaniem
Cel operacyjny 2: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	
Udzielanie stypendiów i zasiłków szkolnych	✓ liczba rodzin, którym przyznano stypendia socjalne ✓ liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych ✓ liczba rodzin, którym przyznano zasiłki szkolne ✓ liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dzieci i młodzieży	✓ liczba programów ✓ liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach
Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży	✓ rodzaje świetlic dla dzieci i młodzieży ✓ liczba świetlic ✓ liczba uczestników zajęć świetlicowych
Zwiększanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez sport, turystykę i rekreację	✓ liczba klubów dla dzieci i młodzieży umożliwiających dzieciom i młodzieży uprawianie sportu czy rekreację ✓ liczba uczestników zajęć
Podnoszenie świadomości rodziców w zakresie potrzeb edukacyjnych dzieci	✓ liczba szkoleń, warsztatów, konferencji, spotkań ✓ liczba uczestników zajęć
Cel strategiczny 2: Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	
Cel operacyjny 1: Wzmocnienie i podnoszenie umiejętności rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań

Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem i wykluczeniem społecznym	✓ liczba wizyt i wywiadów środowiskowych z rodzinami objętymi pomocą społeczną
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa rodzinnego, programów profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci	✓ liczba programów ✓ liczba uczestników w programach ✓ liczba godzin poradnictwa rodzinnego i konsultacji ✓ liczba osób korzystających z poradnictwa i konsultacji
Zapewnienie pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo- wychowawcze	✓ liczba asystentów rodziny ✓ liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny ✓ formy i metody pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi
Zapewnienie innych form wsparcia przewidzianych w ustawie dla rodzin zagrożonych	✓ liczba rodzin wspierających ✓ liczba placówek wsparcia dziennego ✓ liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa ✓ liczba rodzin, które skorzystały z terapii, mediacji, usług opiekuńczych
Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny	✓ liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny ✓ formy prowadzonej współpracy
Cel operacyjny 2: Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	✓ liczba osób z uzależnieniami ✓ liczba osób, które podjęły leczenie/ terapię
Motywowanie członków rodzin zagrożonych do podjęcia leczenia/ terapii	✓ liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ✓ liczba spraw prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w zakresie przemocy domowej
Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży	✓ liczba realizowanych programów ✓ liczba założonych Niebieskich Kart ✓ liczba spraw skierowanych do policji lub prokuratury
Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i rodziny z dziećmi	✓ liczba programów / projektów ✓ liczba uczestników zajęć ✓ formy aktywnego spędzania czasu wolnego przez rodziny z dziećmi
Cel strategiczny 3: Reintegracja rodzin	
Cel operacyjny 1: Odbudowa odpowiedniego środowiska wychowawczego	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu właściwego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	✓ liczba rodzin objętych pomocą ✓ rodzaje i formy udzielonej pomocy
Przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin poprzez wsparcie asystenta rodziny	✓ liczba rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny ✓ liczba orzeczeń sądowych nakazujących przyznanie rodzinie asystenta ✓ liczba dzieci, które powróciły do swoich rodzin biologicznych

5. Harmonogram realizacji programu

Realizacja zadań zawartych w programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2013-2015. Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Damnicy we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja	Zadania / zakres współpracy
1.	Urząd Gminy w Damnicy	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku	1.Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. 2.Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. 3.Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. 4.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy w Słupsku - Wydz. Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego
4.	Kuratorzy sądowi	1.Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. 2.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Zespół Interdyscyplinarny w Damnicy	1.Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2.Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. 3.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Damnicy	1.Zapewnienie osobom uzależnionymi ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. 2.Organizacja i finansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy domowej. 3.Wspieranie finansowe i organizacyjne alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży(w tym pozalekcyjne działania opiekuńczo- wychowawcze, kulturalno-oświatowe, sportowe i rekreacyjne) oraz dorosłych. 4.Podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Komisariat Policji w Damnicy	1.Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Damnica. 2.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.

		Karty. 3.Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	<i>Szkoły z terenu gminy Damnica</i>	1.Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, wychowawczych czy edukacyjnych. 2.Wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców. 3.Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i korzystania z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupsku. 4.Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. 5.Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (w tym zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). 6.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	<i>Ośrodki zdrowia z terenu gminy Damnica</i>	1. świadczenie opieki zdrowotnej i profilaktyki. 2.Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	<i>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku</i>	1.Diagnozowanie, orzekanie i wskazywanie placówek, które wspomagają rozwój dzieci i młodzieży. 2.Udzielanie pomocy rodzinie dziecka zagrożonego ryzykiem nieprawidłowego rozwoju i wychowania (w tym warsztaty, szkoły dla rodziców, porady, konsultacje) . 3.Wspomaganie w organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i logopedycznej w celu przezwyciężania trudności szkolnych i zaburzeń w zachowaniu występujących u dzieci i młodzieży.
11.	<i>Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku</i>	1.Aktywizacja osób bezrobotnych. 2.Doradztwo zawodowe. 3.Szkolenia zawodowe. 3.Organizowanie staży, prac publicznych, prac społecznie użytecznych w celu minimalizacji skutków bezrobocia.
12.	<i>Placówki kultury z terenu gminy Damnica</i>	1. Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań i uzdolnień, organizacja zabaw i zajęć sportowych, realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.
13.	<i>Parafie z terenu gminy Damnica</i>	1.Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
14.	<i>Organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz rodziny</i>	1.Promowanie aktywności mieszkańców poprzez m.in. propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

6. Monitorowanie programu

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej jako podmiot wyznaczony uchwałą Rady Gminy Damnica do realizacji zadań administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ponadto w terminie do 31 marca każdego roku Wójt ma obowiązek przedstawić Radzie Gminy Damnica roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawić potrzeby związane z realizacją zadań.

7. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co zahamuje proces umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn a także skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Realizacja Programu zakłada wykorzystanie środków budżetu Gminy Damnica, budżetu państwa, pozyskiwanych środków EFS oraz środków organizacji pozarządowych. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.